

Informatie over (de procedure van) de praktijkschouw 2018-2019

1 Algemeen

Tijdens de opleiding wordt er op vier momenten getoetst of je voldoet aan het gewenste niveau van de kwalificaties van de opleiding, nl. de drempelgesprekken en de praktijkschouw.

De praktijkschouw vormt onderdeel van het afstuderen naast het afstudeerproject. Beiden onderdelen moeten met voldoende resultaat worden afgesloten om het diploma voor de opleiding te kunnen verkrijgen.

2 Procedure & voorwaarden

I. Voorwaarden en eisen

Komt je in aanmerking voor de praktijkschouw dan wordt je hier voor uitgenodigd voor dat jouw GroenLicht-bijeenkomst plaatsvindt. Alleen als je slaagt voor de praktijkschouw kan je opkomen voor je GroenLicht-bijeenkomst.

II. Opzet van praktijkschouw en presentatie

De praktijkschouw is een openbare bijeenkomst waarin maximaal zes afstuderenden individueel een presentatie geven over hun beroepspraktijk.

In de individuele presentatie ligt de nadruk op jouw beroepspraktijk, maar je wordt geacht aan te kunnen geven hoe de activiteiten in het binnenschools curriculum van nut zijn geweest voor jouw ontwikkeling in de beroepspraktijk.

Je dient inzicht te geven in de eigen praktijkwerkzaamheden en -omstandigheden, welke positie en rol je binnen het bureau inneemt, en hoe je het bureau karakteriseert en positioneert binnen het werkveld. Tevens dient je te reflecteren op de ontwikkeling van de eigen positie en het functioneren als aanstaand architect of stedenbouwkundige in de beroepspraktijk, en de professionele en persoonlijke opvattingen over de maatschappelijke context waarin jij je zich als beroepsbeoefenaar plaatst.

Op basis van deze presentatie en eventuele aanvullende informatie waaronder het formulier Evaluatie mentor beoordeelt een commissie of je aan de eindkwalificaties van het buitenschools curriculum van de opleiding hebt voldaan. Je bent vrij in de vormgeving van de presentatie. Over het algemeen blijkt het zowel voor de student als voor de commissie het meest inzichtelijk is om aan de hand van projecten inzicht te geven op welk niveau je opereert, met welke partijen je binnen en buiten de bureauorganisatie werkt, welke mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid aan de orde is, aan welke vereiste beroepskwalificaties gewerkt is en op welk niveau.

Voor de presentatie is in totaal 30 minuten beschikbaar, 15 minuten voor de presentatie en 15 minuten voor vragen van de commissie.

III. Beoordeling en beoordelingscriteria

Voor beide opleidingen als geheel worden zes integrale beroepskwalificaties gehanteerd als beoordelingscriteria. Echter voor het praktijkdeel van de opleidingen gelden **acht specifieke beroepskwalificaties** die door het Bureau Architectenregister (BA) zijn opgesteld voor de Beroepeperiodes (BEP). De Academies van Bouwkunst hebben aan deze beroepskwalificaties drie niveau-omschrijvingen met beoordelingscriteria gekoppeld. Zie de bijlage *Overzicht beroepskwalificaties buitenschools curriculum*.

Het zijn deze beoordelingscriteria die door de beoordelingscommissie worden gehanteerd om te bepalen of je de eindkwalificaties van het buitenschools curriculum hebt verwezenlijkt en op welk niveau.

Voor een voldoende beoordeling dient aan de meerderheid van de beroepskwalificaties gewerkt te zijn op niveau 3 en de overige op niveau 2. De verdeling is afhankelijk van de beroepspraktijk die door de afstudeerder gepraktiseerd en geambieerd wordt.

De becijfering van 6 t/m 10, en de mondelinge toelichting daarop worden direct na afloop van de eindpresentatie gegeven. De commissie geeft de uitslag, inclusief becijfering, schriftelijk door aan de voorzitter van de desbetreffende afstudeercommissie middels het beoordelingsformulier.

Indien niet aan de vereisten is voldaan, vindt er geen doorgang van de GroenLicht-bijeenkomst plaats en kan de opleiding niet worden afgerond. Een onvoldoende beoordeling leidt tot verlenging van het opleidingstraject, waarna de student voor een herkansing voor de praktijkschouw kan opgaan.

BIJLAGE: Overzicht beroepskwalificaties, leerresultaten, niveaus en niveau-indicatoren voor het buitenschools curriculum van de Academies van Bouwkunst

Toelichting matrix:

Beroepskwalificatie	Leerresultaten Buitenschools curriculum		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
nr. In deze kolom zijn de acht beroepskwalificaties van het buitenschools curriculum van de Academies van Bouwkunst opgenomen.	In deze kolom zijn de acht beroepskwalificaties nader omschreven, geformuleerd als leerresultaten. Korte toelichting leerresultaat: Leerresultaten worden in de regel uitgedrukt als kennis, vaardigheden of gedrag. Leerresultaten zijn beschrijvingen van wat de lerende geacht wordt te weten, te begrijpen en/of kan laten zien na afronding van een leerproces. De ervaringsaspecten genoemd in het BA-overzicht van de Eindtermen BEP vormen niet limitatieve voorbeelden ter verduidelijking, voor zowel de kandidaat, de mentor, de commissie beroepservaringsperiode, de opleidingen als de aanbieder, van de wijze waarop aan de eindtermen kan worden voldaan. In dit overzicht zijn enkele ervaringsaspecten onder een andere beroepskwalificatie c.q. eindterm geschaard in vergelijking met het BEP-overzicht. Echter vrijwel alle ervaringsaspecten zijn als toelichtende voorbeelden bij de beroepskwalificaties c.q. eindtermen opgenomen.	Handelingsniveaus	Om de vordering van studenten gedurende de opleiding te kunnen monitoren zijn er drie handelingsniveaus omschreven		
		Leerresultaten Producten beroepservaring	In deze kolom zijn voorbeelden omschreven van producten die studenten aanleveren als onderbouwing dat de beroepskwalificaties verworven zijn. Leerresultaten omschrijven hoe het geleerde wordt aangetoond aan anderen.		

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
---------------	---	--	----------	----------	----------

ALGEMENE BEROEPSKWALIFICATIES (HOUDING)

1. Positioneren	Beargumenteert de eigen positie, het eigen functioneren en de eigen keuzes, met betrekking tot ontwerp (ontwerpaspecten, ontwerpproject, profilering) en werk (werkzaamheden, ondernemingskansen) in relatie tot: <ul style="list-style-type: none"> - Positie van en ontwikkelingen binnen de beroepsgroep / de discipline. - De rol en de verantwoordelijkheden van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect. 	Handelingsniveaus	Beschrijft de rol van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect in het proces van ontwerpen en realiseren en de maatschappelijke verwachtingen en verplichtingen van de beroepsgroep en maakt op basaal niveau een vertaling naar de eigen situatie en ambities.	Toont zich actief op de hoogte te houden van ontwikkelingen in en historie van het vak, de maatschappelijke ontwikkelingen en legt bewust verbanden met eigen ontwerpwerk en beroepspraktijk.	Demonstreert over de juiste en adequate kennis te beschikken m.b.t. de eigen discipline, het vakgebied en daaraan gerelateerde vakgebieden, en weet deze kennis op adequate wijze toe te passen in de reflectie op de eigen productie, positionering en rol in de beroepspraktijk.	
		Leerresultaten Producten beroepservaring	Beschrijft de professionele verantwoordelijkheden (zowel de formele als de ethische) die het beroep met zich mee brengt	Beschrijft ontwerpkeuzes en ontwerpresultaten van vakgenoten	Analyseert de professionele verantwoordelijkheden (zowel de formele als de ethische) die het beroep met zich mee brengt	Handelt naar de professionele verantwoordelijkheden (zowel de formele als de ethische) die het beroep met zich mee brengt
			Beschrijft kennis en inzichten van de eigen discipline en daaraan gerelateerde vakgebieden	Analyseert ontwerpkeuzes en ontwerpresultaten van vakgenoten en past deze in aangepaste vorm toe bij eigen ontwerpkeuzes.	Analyseert en evalueert actief zijn ontwerpkeuzes, ontwerpresultaten en oeuvre, alsmede de condities waaronder de ontwerpende praktijk functioneert en weet daar persoonlijke conclusies aan te verbinden.	
			Beschrijft kennis en inzichten van de eigen discipline en daaraan gerelateerde vakgebieden	Past kennis en inzichten van de eigen discipline en daaraan gerelateerde vakgebieden toe.	Verwerkt kennis en inzichten van de eigen discipline en daaraan gerelateerde vakgebieden in zijn eigen visie op het vak	
			Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten die uiting geven aan het functioneren, de overwegingen en de keuzes, met voorbeelden waarin aan de orde komt: <ul style="list-style-type: none"> - beschrijving van de maatschappelijke ontwikkelingen van de beroepsgroep / discipline. - beschrijving van de verschillende rollen van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect. - beschrijving van de eigen rol. 	Praktijkdocumenten die uiting geven aan de eigen positie, het functioneren, de overwegingen en de keuzes, met voorbeelden waarin aan de orde komt: <ul style="list-style-type: none"> - beschrijving van de eigen opvattingen over de maatschappelijke ontwikkelingen van de beroepsgroep / discipline. - beschrijving van de eigen opvattingen over de rol en professionele verantwoordelijkheden van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect. - evaluaties van de eigen ontwerpen, en de eigen rol en positie. 	Praktijkdocumenten die uiting geven aan de eigen positie, het functioneren, de overwegingen en de keuzes, met voorbeelden waarin aan de orde komt: <ul style="list-style-type: none"> - evaluatie van de eigen opvattingen over de maatschappelijke ontwikkelingen van de beroepsgroep / discipline. - evaluatie van de eigen opvattingen over de rol en professionele verantwoordelijkheden van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect. - eigen opvattingen en reflectie op de eigen productie, de eigen positionering en over de eigen rol in de beroepspraktijk.

2. Organiseren	Organiseert de (eigen) werk- en ontwerpprocessen, werkt daarbij effectief samen met collega's, diverse belanghebbenden, betrokken disciplines en handelt verantwoord op basis van zijn inzichten in tactische, strategische en organisatorische aspecten van bedrijfsvoering en besluitvorming.	Handelingsniveaus	Overziet de eigen werk- en ontwerpprocessen. Binnen deze context kan de student: <ul style="list-style-type: none"> - met enige ondersteuning en sturing, werkzaamheden adequaat voorbereiden en gestructureerd en efficiënt uitvoeren. - met enige ondersteuning en sturing, de voortgang en kwaliteit van de eigen werkzaamheden bewaken. - knelpunten en onverwachte omstandigheden signaleren. - de eigen werkzaamheden afstemmen op die van directe collega's binnen het bureau of projectteam. - de organisatiestructuur van het bedrijf of organisatie beschrijven, en relateren aan de eigen werkplek. 	Overziet de eigen werk- en ontwerpprocessen en die van directe collega's binnen het bureau en/of het projectteam. Binnen deze context kan de student: <ul style="list-style-type: none"> - vrijwel zelfstandig werkzaamheden (eenvoudige) projecten realistisch in plannen (m.b.t. inhoud, financiën, tijd). - de voortgang en kwaliteit van de eigen werkzaamheden zelfstandig en de werkzaamheden van anderen met enige begeleiding structureren, coördineren en controleren. - anticiperen en adequaat reageren op knelpunten en onverwachte omstandigheden. - in samenwerking met collega's en/of extern betrokkenen tot adequate resultaten komen. - de eigen werkplek (rol, taken, werkzaamheden en verantwoordelijkheden) t.o.v. de organisatiestructuur van het bedrijf of organisatie beschrijven en evalueren. 	Neemt zelfstandig de verantwoordelijkheid voor het werkproces en de daarin te onderscheiden fasen en aspecten. De student kan daarbij: <ul style="list-style-type: none"> - zelfstandig projecten realistisch inplannen m.b.t. inhoud, tijd en financiën. - de voortgang en de kwaliteit van de werkzaamheden van de werkzaamheden (zowel de eigen werkzaamheden als die van anderen) zelfstandig structureren, coördineren en controleren. - in complexe en onvoorspelbare omstandigheden effectieve besluitvorming realiseren. - effectief samenwerken in ontwerp- en realisatieprojecten; waarin diverse belanghebbenden en disciplines zijn betrokken, bewaakt de voortgang en stuurt bij indien nodig. - op de eigen werkplek (rol, taken, werkzaamheden en verantwoordelijkheden) t.o.v. de organisatiestructuur van het bedrijf of organisatie kritisch reflecteren.
		Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen ten aanzien van planning en organisatie (verslagen interne/externe bijeenkomsten, plannings, personeelsinzet, financiën). Daarin expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - activiteiten gericht op bekend worden met bureau management en bedrijfsvoering van organisaties. - activiteiten gericht op bekend worden met projectmanagement. - voorbeelden van (succesvolle) samenwerking met anderen binnen het bureau of projectteam. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen ten aanzien van planning en organisatie (verslagen interne/externe bijeenkomsten, plannings, personeelsinzet, financiën). Daarin expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - verkenning en evaluaties van de organisatie en management van de organisatie. - verkenning en evaluaties van projecten (planning, budgettering en bewaking). - voorbeelden van (succesvolle) samenwerking met collega's en/of extern betrokkenen. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen ten aanzien van planning en organisatie (verslagen interne/externe bijeenkomsten, plannings, personeelsinzet, financiën). Daarin expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - reflectie op van de organisatie en management van de organisatie. - reflectie op de organisatie van projecten (planning, budgettering en bewaking). - voorbeelden van (succesvolle) samenwerking met andere belanghebbenden en disciplines.

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
3. Omgevings- gerichtheid	Handelt in beroepspraktijksituaties in het besef van maatschappelijke overwegingen en verantwoordelijkheden, professionele waarden/normen en juridische kaders, en signaleert daarbij opgaven, kansen of problemen.	Handelingsniveaus	Is op de hoogte van de maatschappelijke verantwoordelijkheden die verbonden zijn aan een ontwerp.	Weet relevante maatschappelijke verantwoordelijkheden en ontwikkelingen te benoemen en te relateren aan het ontwerp (waar aan wordt gewerkt)	Benoemt maatschappelijke verantwoordelijkheden en ontwikkelingen in samenhang met en verweven in het ontwerp.
			Neemt kennis van de professionele positie van de architect / stedenbouwkundige / landschapsarchitect en de wijze waarop waarden en normen zich uit in het verkeer met andere partijen.	Handelt in overeenstemming met professionele waarden en normen in het verkeer met andere partijen.	Gedraagt zich in alle professionele situaties in overeenstemming met de waarden en normen die behoren bij de professionele rol.
			beschrijft op hoofdlijnen de juridische kaders waarbinnen een ontwerp tot stand, zowel in het ontwerp- als in het realisatieproces.	Verwerkt de relevante juridische kaders in de ontwikkeling van het ontwerp en realisatieproces	Beschrijft voor het ontwerp (waar de student aan werkt) volledig de juridische kaders, adresseert problemen en lost deze op.
		Leerresultaten Producten beroepservaring	<ul style="list-style-type: none"> - Getuigt bij de (mondelijke en schriftelijke) toelichting op een ontwerp van een besef van de maatschappelijke verantwoordelijkheden gekoppeld aan het ontwerp; - Getuigt in het verkeer met andere partijen en in toelichtingen op een ontwerp meestentijds van een professionele houding behorend bij de professionele rol; - Weet op hoofdlijnen aan te geven hoe het ontwerp past in de juridische kaders. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verwerkt in de toelichting op een ontwerp in enige mate maatschappelijke verantwoordelijkheden en maatschappelijke ontwikkelingen behorend bij het ontwerp. - Getuigt in het verkeer met anderen en in toelichtingen op een ontwerp van een professionele houding behorende bij de professionele rol. - Beroept zich op correcte wijze op de juridische kaders die van toepassing zijn bij het ontwerp. 	<ul style="list-style-type: none"> - Getuigt in de toelichting op een ontwerp van de volledige integratie van maatschappelijke verantwoordelijkheden en relevante maatschappelijke ontwikkelingen; - Gedraagt zich in alle professionele situaties professioneel en weet zijn professionele rol actief in te zetten in het verkeer met andere partijen; - Is voor het onderhavige ontwerp ondubbelzinnig duidelijk over juridische verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.
4. Communiceren	Communiqueert op overtuigende wijze (in beeld, geschrift en mondeling) aan een divers publiek over zijn beroepspositie, ontwerpbenadering, werkwijze, onderzoek- en/of ontwerpproject.	Handelingsniveaus	Weet in de informatievoorziening op hoofdlijnen hoofd- en bijzaken te scheiden; Toont basaal bewustzijn van de informatiebehoefte van verschillende doelgroepen.	Demonstreert een adequate en relevante informatieselectie; Stemt informatievoorziening af op doelgroep; Bereid presentaties (mede) voor; Overlegt (mede) met diverse externe betrokken partijen.	De informatieselectie is optimaal afgestemd op het doel van de presentatie; De informatieselectie is optimaal afgestemd op de doelgroep; Presenteert i.s.m. of zelfstandig aan diverse externe partijen; Overlegt zelfstandig met diverse externe betrokken partijen.
			Kiest bewust voor middelen en technieken.	Zet middelen en technieken adequaat in.	Middelen en technieken worden optimaal en creatief ingezet.
			Is in de informatieoverdracht op hoofdlijnen doelgericht en efficiënt	Is in de informatieoverdracht doelgericht en effectief	Is in de informatieoverdracht doelgericht, effectief en overtuigend.
			Demonstreert basaal empathisch vermogen in de interactie met andere partijen.	Demonstreert empathie in de interactie met andere partijen.	Demonstreert in de interactie met anderen empathie, geeft anderen het gevoel gehoord te worden zonder dat eigen doel uit het oog wordt verloren.
		Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten met voorbeelden van zelf gemaakte: <ul style="list-style-type: none"> - correspondentie; - rapporten; - visualisaties; - schetsen en diagrammen; - tekeningen; - maquettes; - schema's; - teksten; - (deel)presentaties (2d e/o 3D); - toelichting en reflectie op bovenstaande onderdelen; - toelichting en reflectie op de aard van diverse bijeenkomsten; - toelichting en reflectie op gevoerde discussies diverse projectpresentaties. 	Praktijkdocumenten met voorbeelden van zelf gemaakte: <ul style="list-style-type: none"> - correspondentie; - rapporten; - visualisaties; - schetsen en diagrammen; - tekeningen; - maquettes; - schema's; - teksten; - (deel)presentaties (2d e/o 3D); - toelichting en reflectie op bovenstaande onderdelen; - toelichting en reflectie op de aard van diverse bijeenkomsten; - toelichting en reflectie op gevoerde discussies diverse projectpresentaties. 	Praktijkdocumenten met voorbeelden van zelf gemaakte: <ul style="list-style-type: none"> - correspondentie; - rapporten; - visualisaties; - schetsen en diagrammen; - tekeningen; - maquettes; - schema's; - teksten; - (deel)presentaties (2d e/o 3D); - toelichting en reflectie op bovenstaande onderdelen; - toelichting en reflectie op de aard van diverse bijeenkomsten; - toelichting en reflectie op gevoerde discussies diverse projectpresentaties.

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
---------------	---	--	----------	----------	----------

BEROEPSKWALIFICATIES

5. Ondernemen d.w.z. initiatief tonen en risico dragen voor de eigen beslissingen	Herkennt hoe opdrachten, bepaald, gedefinieerd, geïnitieerd en/of verworven en zakelijk geregeld worden, draagt (in teamverband) bij aan het definiëren van de opgave, haalbaarheidsonderzoeken en het opstellen van projectplannen. Neemt initiatief voor het verkrijgen van (meer) verantwoordelijkheid m.b.t. de bureauorganisatie en/of projectmanagement.	Handelingsniveaus	Benoemt aan de hand van de eigen (project)werkzaamheden de middelen en activiteiten die nodig zijn voor het verwerven / initiëren van opdrachten.	Benoemt de middelen en activiteiten die nodig zijn voor het verwerven/initiëren van opdrachten	Past de middelen en activiteiten voor het verwerven/initiëren van opdrachten toe.
		Onderkent en benoemt t.a.v. de (project)werkzaamheden waar de student aan werkt welke zakelijke kaders aan de orde zijn.	Onderkent en benoemt t.a.v. de projecten waar de student aan werkt welke zakelijke kaders aan de orde zijn	Weet welke zakelijke overeenkomsten relevant zijn binnen een ontwerpende praktijk en hoe deze aangegaan en vastgelegd worden	
		Inventariseert en analyseert, deels onder begeleiding, de wensen en ambities van opdrachtgever(s) en stakeholders in eenvoudige opgaven (binnen historische, sociale, maatschappelijke, culturele, ruimtelijke, ecologische, technische, esthetische, juridische en financiële context).	Ontwikkelt oplossingsrichtingen - zelfstandig (voor kleine opgaven) of in samenwerking ((grotere/complexere opgaven),- op basis van inventarisaties en analyses van de wensen en ambities van opdrachtgever(s) en stakeholders ((binnen historische, sociale, maatschappelijke, culturele, ruimtelijke, ecologische, technische, esthetische, juridische en financiële context)	Adviseert op basis van verrichte haalbaarheidsonderzoeken van wensen en ambities van opdrachtgever(s) en stakeholders - oplossingsrichtingen aan (binnen historische, sociale, maatschappelijke, culturele, ruimtelijke, ecologische, technische, esthetische, juridische en financiële context);	
		Stelt, onder begeleiding, een programma van eisen op voor kleine/eenvoudige opgaven	Stelt zelfstandig (kleine opgave) of onder begeleiding (grotere of complexe opgaven) een programma van eisen op	Doorziet de betekenis van een programma van eisen - m.b.t. ambities, wensen/verwachtingen en voorwaarden – en de relatie met het daar op te baseren ontwerp;	
		Toont binnen de eigen werkzaamheden ondernemend gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - signaleert kansen en neemt initiatieven; - is innovatief en kan 'out of the box' denken; - gaat risico's aan en toont durf; - toont overtuigingskracht en doorzettingsvermogen. 	Toont op niveau van de projecten waar de student aan werkt en zijn werksituatie ondernemend gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - signaleert kansen en neemt initiatieven; - is innovatief en kan 'out of the box' denken; - gaat risico's aan en toont durf; - toont overtuigingskracht en doorzettingsvermogen. 	Toont binnen het bedrijf c.q. de werksituatie ondernemend gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - signaleert kansen en neemt initiatieven; - is innovatief en kan 'out of the box' denken; - gaat risico's aan en toont durf; - toont overtuigingskracht en doorzettingsvermogen. 	
		Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen rondom de diverse aspecten van het verwerven en initiëren van opdrachten en de zakelijke en ontwerp-inhoudelijke afspraken die daarop volgen. Daarbij horen producten als 'inventarisaties en analyse van ambities en wensen', 'haalbaarheidsonderzoeken', 'programma's van eisen' van (eenvoudige) opgaven waaraan - onder begeleiding en/of zelfstandig - is gewerkt. In het portfolio is er in de vorm van (reflectie)verslagen expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - verkenningen van de wijze waarop binnen de werksituatie een opdracht verworven of geïnitieerd wordt. - verkenningen en activiteiten gericht op het bekend worden met de zakelijke kant van de ontwerppraktijk. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen rondom de diverse aspecten van het verwerven en initiëren van opdrachten en de zakelijke en ontwerp-inhoudelijke afspraken die daarop volgen. Daarbij horen producten als stakeholderinventarisaties, krachtenveldanalyses, haalbaarheidsonderzoeken en programma van eisen van (deel)opgaven waaraan zelfstandig of met anderen is gewerkt. In het portfolio is er expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - verkenningen en analyses, gericht op bekend worden met de strategische en communicatieve vaardigheden en middelen die nodig zijn voor het verwerven en initiëren van opdrachten. - activiteiten en analyses gericht op bekend worden met de wijzen waarop zakelijke overeenkomsten worden aangegaan en selectie- en aanbestedingsprocedures verlopen. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en eigen ervaringen rondom de diverse aspecten van het verwerven en initiëren van opdrachten en de zakelijke en ontwerp-inhoudelijke afspraken die daarop volgen. Daarbij horen producten als stakeholderinventarisaties, krachtenveldanalyses, haalbaarheidsonderzoeken en programma van eisen van grotere/complexere opgaven waaraan zelfstandig of met anderen is gewerkt. In het portfolio is er expliciet aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - reflectie gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden in het zelf initiëren van opdrachten. - evaluaties en activiteiten gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden rondom netwerken, acquisitie, onderhandelen, offerte opstellen en contracteren.

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	
6. Ontwerpen	Onderzoekt, analyseert en definieert functionele en conceptuele uitgangspunten voor het ontwerp en, creëert in een structuurontwerp- of functioneel-ruimtelijk concept de basis voor een ontwerp en werkt dit uit tot een integraal definitief ontwerp en/ of ruimtelijk advies.	Handelingsniveaus	Neemt kennis van het onderzoek naar de haalbaarheid van ambities en wensen van de opdrachtgever m.b.t. maatschappelijke, ruimtelijke, technische, juridische, financiële en ecologische aspecten.	Kan de haalbaarheid van ambities en wensen van de opdrachtgever zelfstandig of in teamverband analyseren, en daar conclusies aan verbinden m.b.t. maatschappelijke, ruimtelijke, technische, juridische, financiële en ecologische aspecten.	Kan de haalbaarheid van complexe ambities en wensen van de opdrachtgever zelfstandig of in teamverband analyseren, en daar conclusies aan verbinden m.b.t. maatschappelijke, ruimtelijke, technische, juridische, financiële en ecologische aspecten.
			Neemt kennis van het opstellen van een Programma van Eisen waarin (prestatie)eisen en voorwaarden zijn vastgelegd m.b.t. het ontwerp of ruimtelijk advies.	Stelt of in teamverband een Programma van Eisen op waarin (prestatie)eisen en voorwaarden zijn vastgelegd m.b.t. het ontwerp of ruimtelijk advies.	Stelt of in teamverband een complex Programma van Eisen op waarin (prestatie)eisen en voorwaarden zijn vastgelegd m.b.t. het ontwerp of ruimtelijk advies.
			Formuleert onder begeleiding een eenvoudige ruimtelijke probleemstelling op basis van het opgestelde PVE.	Formuleert een ruimtelijke probleemstelling met gebruikmaking van relevante analyse- en/of onderzoeksresultaten.	Formuleert een heldere ruimtelijke probleemstelling op basis van doelgericht onderzoek voorafgaand en tijdens het ontwerpproces.
			Vertaalt uitgangspunten en randvoorwaarden in het ruimtelijk ontwerp gerelateerd aan de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Vertaalt de uitgangspunten en randvoorwaarden samenhangend in het ruimtelijk ontwerp gerelateerd aan de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Vertaalt complexe uitgangspunten en randvoorwaarden in een overtuigend ruimtelijk ontwerp gerelateerd aan de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).
			Herkent relevante ontwerpinstrumenten en relevante ontwerptechnieken behorende bij de ontwerpvrage, en de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Zet passende ontwerpinstrumenten en ontwerptechnieken in voor het vinden van een ruimtelijke oplossing, gerelateerd aan de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Zet doeltreffend ontwerpinstrumenten en ontwerptechnieken in voor de ruimtelijke oplossing, gerelateerd aan de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).
			Brengt in enige mate samenhang aan tussen verschillende schaalniveaus en ontwerpdomeinen, rekening houdend met de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Brengt samenhang aan tussen verschillende schaalniveaus en ontwerpdomeinen, rekening houdend met de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).	Schakelt doeltreffend tussen de schaalniveaus en ontwerpdomeinen, rekening houdend met de desbetreffende ontwerpfase (SO, VO, DO, en TO).
		Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en met eigen ervaringen, onder andere:	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en met eigen ervaringen, onder andere:	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en met eigen ervaringen, onder andere:
			- ontwerpschetsen en –tekeningen uit de verschillende te onderscheiden ontwerpfasen.	- ontwerpschetsen en –tekeningen uit de verschillende te onderscheiden ontwerpfasen.	- ontwerpschetsen en –tekeningen uit de verschillende te onderscheiden ontwerpfasen.
			- beeldmateriaal van modellen, maquettes e.d.	- beeldmateriaal van modellen, maquettes e.d.	- beeldmateriaal van modellen, maquettes e.d.
			- presentatiebeelden (met indicatie van verschijningsvorm, materialisering, atmosfeer e.d.).	- presentatiebeelden (met toelichting op en indicatie van verschijningsvorm, materialisering, atmosfeer e.d.).	- presentatiebeelden (met gedetailleerde informatie over verschijningsvorm, materialisering, atmosfeer e.d.).
			- toelichting op de verrichte werkzaamheden.	- toelichting op de verrichte werkzaamheden.	- toelichting op de verrichte werkzaamheden.
			- toelichting op de relevante en van toepassing zijnde regelgeving en vergunningen.	- toelichting op de relevante en van toepassing zijnde regelgeving en vergunningen.	- toelichting op de relevante en van toepassing zijnde regelgeving en vergunningen.
- toelichting op aspecten van gebruik, onderhoud, beheer, exploitatie, en duurzaamheid.	- toelichting op (beoogde) aspecten van gebruik, onderhoud, beheer, exploitatie, en duurzaamheid.	- toelichting op (beoogde) aspecten van gebruik, onderhoud, beheer, exploitatie, en duurzaamheid.			
- toelichting op samenwerking met experts en beroepsbeoefenaren van andere ontwerpdomeinen.	- toelichting op samenwerking met experts en beroepsbeoefenaren van andere ontwerpdomeinen.	- toelichting op samenwerking met experts en beroepsbeoefenaren van andere ontwerpdomeinen.			
- reflectie op verrichte werkzaamheden en de genoemde handelingen van het niveau.	- reflectie op verrichte werkzaamheden en de genoemde handelingen van het niveau.	- reflectie op verrichte werkzaamheden en de genoemde handelingen van het niveau.			

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
7. Vorbereiding realisatiefase	Overziet zowel de technische als de financiële, contractuele en juridische aspecten van het ontwerp, inclusief de gevolgen voor de realisatie, en past deze inzichten adequaat toe en kan de opdrachtgever daarover adviseren.	Handelingsniveaus	Werkt onder begeleiding aan de realisatie technische uitwerking of het gespecificeerde ruimtelijke advies van (delen van) een definitief ontwerp;	Werkt zelfstandig aan de realisatie technische uitwerking of het gespecificeerde ruimtelijke advies van (delen van) een eenvoudig definitief ontwerp of onder begeleiding aan een meer complex definitief ontwerp;	Werkt zelfstandig aan de realisatie technische uitwerking of het gespecificeerde ruimtelijke advies van het definitief ontwerp;
				Integreert advies deskundigen op de gebieden van fysica, installatietechniek en (brand)veiligheid;	Integreert advies deskundigen op de gebieden van fysica, installatietechniek en (brand)veiligheid;
			Beschrijft onderhouds-, beheer-, en exploitatieaspecten ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van een duurzaam ontwerp.	Past toe globale inzichten m.b.t. in onderhouds-, beheer-, en exploitatieaspecten ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van een duurzaam ontwerp.	Past toe kennis en inzichten m.b.t. in onderhouds-, beheer-, en exploitatieaspecten ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van een duurzaam ontwerp.
			Vindt en determineert de verschillende realisatie technische specificaties die nodig zijn tot een goede uitvoering te komen en communiceert dit intern;	Adviseert bij eenvoudige ontwerpen zelfstandig over de realisatie technische specificaties of onder begeleiding bij meer complexe ontwerpen;	Adviseert zelfstandig over realisatie technische specificaties;
			Benoemt welke procesdocumenten en/of vergunningen voorafgaand aan de realisatie van het ontwerp nodig zijn en hoe deze opgezet, gehanteerd en/of aangevraagd moeten worden;	Benoemt welke procesdocumenten en/of vergunningen voorafgaand aan de realisatie van het ontwerp nodig zijn en hoe deze opgezet, gehanteerd en/of aangevraagd moeten worden en past dit onder begeleiding toe;	Benoemt welke procesdocumenten en/of vergunningen voorafgaand aan de realisatie van het ontwerp nodig zijn en hoe deze opgezet, gehanteerd en/of aangevraagd moeten worden en past dit zelfstandig toe;
			Beschrijft realisatiekosten en begrotingsmethodieken en doet ervaring op met de relatie tussen het budget en de globale financiële gevolgen van de ontwerpvoorstellen tijdens alle fasen;	Demonstreert kennis over realisatiekosten en begrotingsmethodieken en ervaring aan de hand van eigen projecten met de relatie tussen het budget en de globale financiële gevolgen van de ontwerpvoorstellen tijdens alle fasen;	Demonstreert ervaring met realisatiekosten en begrotingsmethodieken om de haalbaarheid van het ontwerp en/of ruimtelijk advies tijdens alle fasen te onderbouwen en adviseert de opdrachtgever hierover;
			Demonstreert kennis over de wijzen van contracteren en aanbesteden, inclusief betreffende wet- en regelgeving;	Demonstreert kennis over de wijzen van contracteren en aanbesteden, inclusief betreffende wet- en regelgeving en kan hierover globaal adviseren;	Demonstreert ervaring met de wijzen van contracteren en aanbesteden, inclusief betreffende wet- en regelgeving, en adviseert de opdrachtgever hierover.
			Leerresultaten Producten beroepservaring	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en met eigen ervaringen met betrekking tot het vastleggen van een definitief ontwerp tot een technisch ontwerp of gespecificeerd ruimtelijk plandocument. Hierin worden de relevante realisatie technische specificaties benoemd en getoond. In de praktijkdocumenten is expliciet aandacht voor: - het benoemen van onderhouds-, beheer-, en exploitatieaspecten ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van een duurzaam ontwerp. - het benoemen van bouwvoorbereidingstukken en/of plandocumenten (technische randvoorwaarden, detailuitwerkingen, materiaaldefinities, (prestatie)bestekken, enzovoort) als realisatie technische uitwerking van een (deel van) een definitief ontwerp. - het benoemen van procesdocumenten en/of vergunningen die benodigd zijn voorafgaand aan de realisatie van het ontwerp.	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en met eigen ervaringen met betrekking tot het vastleggen van een definitief ontwerp tot een technisch ontwerp of gespecificeerd ruimtelijk plandocument. Hierin worden de relevante realisatie technische specificaties benoemd en getoond. In de praktijkdocumenten is expliciet aandacht voor: - het toepassen van globale inzichten m.b.t. onderhouds-, beheer-, en exploitatieaspecten ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van een duurzaam ontwerp. - onder begeleiding opgestelde bouwvoorbereidingstukken en/of plandocumenten (technische randvoorwaarden, detailuitwerkingen, materiaaldefinities, (prestatie)bestekken, enzovoort) als realisatie technische uitwerking van een (deel van) een definitief ontwerp. - onder begeleiding opgestelde bouwvoorbereidingstukken en/of procesdocumenten benodigd voor het aanvragen van vergunningen en/of voorafgaande aan de implementatie van een ontwerp. - het tonen of beschrijven van voorbeelden van kostenbeheersing bij projecten waar de student aan werkt. - beschrijvingen van wijze van contracteren en aanbesteden en tonen van voorbeelden van betrokkenheid bij adviseren.

Kwalificaties	Leerresultaten Buitenschools curriculum	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
8. Begeleiding implementatie en uitvoering	Overziet de uitvoeringsaspecten van het ontwerp, stuurt op basis daarvan de uitvoering aan en/of begeleidt deze en controleert de resultaten.	Handelingsniveaus Werkt onder begeleiding aan de uitwerking van het ontwerp en/of ruimtelijk advies met betrekking tot de voorbereiding van technische facetten, en de realisatie in relatie tot het geheel van het ontwerp.	Werkt samen met anderen aan de uitwerking van het ontwerp en/of ruimtelijk advies met betrekking tot de voorbereiding van technische facetten, en de realisatie facetten in relatie tot het geheel van het ontwerp.	Werkt zelfstandig aan en/of begeleidt de uitwerking van het ontwerp en/of ruimtelijk advies met betrekking tot de voorbereiding van technische facetten, en de realisatie facetten in relatie tot het geheel van het ontwerp.
		Werkt onder begeleiding aan (onderdelen van) esthetische controle met betrekking tot de gedetailleerde uitwerking van technische facetten in relatie tot het geheel.	Werkt zelfstandig en/of samen met anderen aan esthetische controle met betrekking tot de gedetailleerde uitwerking van technische facetten in relatie tot het geheel.	Verricht zelfstandig en/of begeleidt de esthetische controle t.a.v. de gedetailleerde uitwerking van technische facetten in relatie tot het geheel van het ontwerp.
		Benoemt op hoofdlijnen de verantwoordelijkheden en communicatieprocessen t.a.v. de directievoering.	Benoemt de verantwoordelijkheden en communicatieprocessen t.a.v. de directievoering.	Toont aan over de juiste en adequate kennis te beschikken m.b.t. de directievoering en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden.
		Beschrijft de daarbij betrokken (bouw-)uitvoeringstechnieken, -protocollen en -processen.	Toont aan over globale kennis en inzichten te beschikken m.b.t. (bouw-)uitvoeringstechnieken, -protocollen en – processen.	Toont aan over de juiste kennis en inzichten te beschikken m.b.t. (bouw-)uitvoeringstechnieken, -protocollen en – processen.
		Leerresultaten Producten beroepservaring Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en omschrijvingen van eigen ervaringen met betrekking tot het onder begeleiding voorbereiden en begeleiden van de realisatie van kleine- c.q. deelontwerpen. Voorbeelden van producten en omschrijvingen: <ul style="list-style-type: none"> - onder begeleiding mede (aansturen van het) vervaardigen van uitvoeringstekeningen en/of technische plandocumenten. - het onder begeleiding mede controleren van uitvoeringstekeningen en/of plan- en realisatiedocumenten. - producten die de communicatie en samenwerking met bij de uitvoering of implementatie betrokken partijen tonen zoals bijvoorbeeld correspondentie, verslagen etc. - omschrijving van betrokkenheid bij esthetische controle. - omschrijvingen met betrekking tot verworven kennis op gebied van directievoering c.q. de implementatie van ontwerpen. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en omschrijvingen van eigen ervaringen met betrekking tot het zelfstandig voorbereiden en begeleiden van de realisatie van kleine- c.q. deelontwerpen of onder begeleiding voorbereiden en begeleiden van de realisatie van grotere, complexere ontwerpen. Voorbeelden van producten en omschrijvingen: <ul style="list-style-type: none"> - zelfstandig of onder begeleiding leiden van projecten. - zelfstandig of onder begeleiding (aansturen van het) vervaardigen van uitvoeringstekeningen en/of technische plandocumenten. - zelfstandig of onder begeleiding controleren van uitvoeringstekeningen en/of plan- en realisatiedocumenten. - producten die de communicatie en samenwerking met bij de uitvoering of implementatie betrokken partijen tonen zoals bijvoorbeeld correspondentie, verslagen etc. - omschrijving van betrokkenheid bij esthetische controle. - omschrijvingen met betrekking verworven kennis op gebied van directievoering c.q. de implementatie van ontwerpen. 	Praktijkdocumenten met producten van eigen hand en omschrijvingen van eigen ervaringen met betrekking tot het zelfstandig voorbereiden en begeleiden van de realisatie van ontwerpen. Voorbeelden van producten en omschrijvingen: <ul style="list-style-type: none"> - zelfstandig leiden va projecten. - zelfstandig (aansturen van het) vervaardigen van uitvoeringstekeningen en/of technische plandocumenten. - zelfstandig controleren van uitvoeringstekeningen en/of plan- en realisatiedocumenten. - producten die de communicatie en samenwerking met bij de uitvoering of implementatie betrokken partijen tonen zoals bijvoorbeeld correspondentie, verslagen etc. - omschrijving van betrokkenheid bij esthetische controle. - omschrijvingen met betrekking verworven kennis op gebied van directievoering c.q. de implementatie van ontwerpen.